

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

VIII. B. Augustinum in Africa no[n] fuisse Monachum. & Eremitam ante
Presbyteratum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

CAPVT OCTAVVM.

*Beatum Augustinum in Africa
non fuisse Monachum, aut Ere-
mitam ante presbyteratum.*

I. **Q**ui contendunt, B. Augustinum in Italia cucullam Monasticam, seu Eremiticam sumpisse, & instituta Monachorum in Africam inuexisse, multo magis contendunt, illum ad propriam domum, & agros reuertum, vitam Monasticam duxisse: Imò verò, affirmant, priusquam à B. Valerio sacris ordinibus esset initiatus, monasterium in quodam nemore extructo Eremitas ex varijs locis collegisse, & cum illis triennio vitam Eremiticam duxisse: & vt breuius rem perstringamus, tria Monasteria à B. Augustino fuisse extructa, primum in nemore, siue in solitudine, priusquam factus esset presbyter. Secundum in horto sibi donato à Valerio, cum presbyter esset ordinatus. Tertium in domo Episcopali, cum esset assumptus ad Episcopatum. Etsi verò illa sententia confutatione non eget, vt potè ex falso principio deducta, nimirum quod B. Augustinus Mediolani cucullam Eremiticam à D. Ambrosio indutus fuerit, & ex fictis narrationibus sermonum ad Eremitas, & Epistolæ Sigiberti hausta, quæ falsa esse, & apocrypha suis locis euidenter conuincemus: nihilominus, vt ex hoc etiam capite omnis dubitandi occasio tollatur, ostendam nunc, B. Augustinum, antequam à B. Valerio sacris ordinibus esset initiatus, neque aliquod Monasterium instituisse, neque vitam monasticam, siue eremiticam duxisse, neque habitum Eremiticum detulisse. Id vero præter rationem illam generalem superius cap. 6. adductam duplici via demonstratur. Et primò quidem si B. Augustinus ante presbyteratum monasterium extruxit, ac in eo Eremitas collegit, & cum illis vixit, vbinam fuit monasterium illud institutum? Respondet Autor illius Epistolæ sub nomine Sigiberti, quod B. Valerius ipsum Augustinum accersit iocis, & hortum secretum, & à Ciuitate remotum illi dedit, in quo horto Beatus Augustinus cum cæteris amicis suis in despecto habitu in magna humilitate anis tribus vixit. Deinde cum multitudinem ad se venientium ferre non posset, duobus ferè miliaribus à prædicto loco secessit, & ad montem quendam altissimum abiit, vbi cunctis habitatio-nes ex lapidibus construi fecit: ac demum aduentibus festis Pentecostes, B. Valerium ad illum misisse, & presbyterum licet inuitum eum ordinasse, verum illi hac verbis non solum Possidij, sed etiam B. Augustini manifestissimè contraria quis ferat: cum ipse Augustinus fateatur, nõ nisi factum presbyterum se à Valerio accepisse hortum illum, in quo Monasterium constituit, & non Valerium ad illum

misisse, vt eum ordinaret, sed à populo, nil tale cogitantem, apprehensum, & Episcopo presentatum, inuitum ordinatum fuisse. Modestus loquitur autor sermonum ad Eremitas scribens fer. 5. B. Augustinum primò monasterium extruxisse quidè opè, & adiutorio Beati Valerij, non tamen in horto, sed in nemore, siue in eremo à gentibus segregata: postea verò B. Valerium dedisse sibi hortum, in quo edificauit secundum monasterium, quo ad hæc presbyter licet inuitus ab eodem Valerio fuit ordinatus: cui sententiæ consentiunt D. Antoninus loco citato §. 2. siue frater Iordanus lib. 1. cap. 7. & 13. & Volaterran' loco etiam citato. Sed nec illa sententia admittenda est, cum aduersus illam habeamus apertissima testimonia Possidij, & ipsiusmet Augustini vt statim dicemus. Ideo alij dixerunt, primum illud Monasterium ab Augustino extructum fuisse non apud Ciuitatem Hipponensem, sed in agro Tagallensi, aiunt enim, B. Augustinum, mox vt in patriam redijt, quod ex facultatibus parentum supererata vendidisse, & ex eo partem Christi pauperibus dedisse: ex parte vero altera sibi, & socijs tugurium in eremo construxisse, & in eo cum centum ferè religiosi fratris vitam Monachi traduxisse. Ita Cornelius Lancillottus lib. 2. cap. 12. in principio.

II. **V**erum hæc omnia falsa esse, præter quod ostendit tam aperta sententiarum varietas, & inconflantia, quæ indicat, hos Auctores non ex certa sententiâ, sed diuinando, loqui: Sicut enim verum verò semper constat, ita mendacium nec veritatis, nec sibi metipsum constare vnquam potest: Præter hæc inquam, ostendo apertissimis testimonijs, quibus non poterunt vilo modo legitime contradicere. Primum testimonium est Possidij, qui omnium, aut saltem multorum gestorum Augustini, etiam ante presbyteratum, non solum auritus sed etiam oculatus testis fuit certissimus, & veracissimus. Cui enim per annos quadraginta eidem Beatissimo Patri inhaeserit, vt illemet fatetur in fine sui libri, & cum eo dulciter & familiariter vixerit, & Augustinus ipse non nisi quadraginta annis vixerit in Episcopatu, & Clericatu, necesse erit, Possidij vel ante illius presbyteratum, vel statim quando factus fuit presbyter, ipsi B. Augustino adhæsisse. iam tanti viri testimonij proferamus de rebus ab Augustino gestis post reditum suum in Africam, & ante presbyteratum: *Ac placuit, inquit, ex præcepta baptisimi gratia, cum alijs ciuibus, & amicis suis Deo pariter seruientibus ad Africam, & ad propriam domum, agros, remeare: ad quas veniens, & in quibus constitutus sermè triennio, & à se iam alienatis cura secularibus, cum hijs, qui eidem adhaerebant, Deo vivebat ieiunijs, orationibus, bonijs, operibus, in lege Domini medians die, ac nocte, & de hijs, quæ sibi Deus cogitauerit, atque oranti in ecclesia reuolabat, & presens, & absentes sermonibus, ac libro docebat. Contigit fortè eodem tempore, vt quidam ex hijs, quos dicunt agentes in rebus, apud Hippenam regium constitutus, bene Christianus, Deum, timens, compertus eius bona fama, atque cordi-*

na desi-

na desideraret, atque optaret eum videre posse huius mundi omnes: contemneret eum, & saluandum ex eius ore Deum miseret. Quod cum ad se fidei fuisse, tum, liberare animam cupiens ab huius mortis, æternæ, ad memoratam vltro, venit Ciuitatem, & hominem visum altius, atque exhortatus est, quantum dicitur, quod voverat, redderet. Hæc se ille factum, cui pollicebatur, nec tamen in eius tunc b. fensit, sed vacare vtiq; & inane esse, per tale vas mundum in honore, vtilis, & bonum paratum in omni loco diuinitas. Eodem itaque tempore in Ecclesiâ tholica Valerius Sanctus Episcopatum g. flagitante Ecclesiastica necessitate deprimendo presbytero Ciuitatis plebem D. & exhortatur, iam scientes Catholicos propofitum, & doctrinam, manu inueniens in populo feruere, & ignarus, qui affabat. Sed autem laicus, vt nobis dicitur, tam Ecclesijs, quæ non haberent Episcopum, nro presentiam. Eom ergo tenuerunt, consuetum est, Episcopo ordinandum. Hæc Possidius cap. 3. & 4. in quibus omnes res gestas eiusdem Augustini suo reditu in Africam, vsque ad alium presbyteratum inclusit: sed dicit, & adhibenda est, inuestigata falsitatis, quæ supradicti auctores quicunq; illi de monasterio, & cohabitatione Augustini in nemore, vel in solitudine Ciuitatis, vel in eremo agri Tagallensis cum eum est, Beatum Augustinum exertem ad propriam domum, & agros eundem August. In agris proprio consuetum est socijs, & amicitium quod quo tempore vivebat eum in agris proprijs, venit ad Ciuitatem, propter lucrandum Ciuitatem, qui erat agens in rebus. quod Hippone Regio illam ob causa, & quadam die B. Valerio Episcopo Ciuitatis ordinando plebem Dei alius in populo adhaeret, repente, & apprehensus fuit à populo, & presentia ab illo quantum inuitus, & relictus est ordinatus. quantum, quod illo tempore Augustinus erat adhuc laicus, sextum, quod nebat agros proprios, ait enim textum am domum, & agros proprios re quos veniens, & in quibus triennio situs.

III. **E**x his conuincitur primo, falsum esse Sigiberti, autor sermonum, D. Antoninus, siue frater Iordania, Volaterranus, & alij, B. Augustinum presbyteratum extruxisse Monasterium, siue in eremo, siue in nemore Co-

na de falerat, atque optaret cum videre, promittens, se posse huius mundi omnes contemnere cupiditates, atque illesbras, si aliquando ex eius ore Dei verbum audire meruisset. Quod cum ad se fidei fuisse relatione delatum, liberare animam cupiens ad huius vita periculum, morteque eterna, ad memoriam vitæ, atque confestim venit Civitatem, & hominem visum allocutus si equentem, atque exhortatus est, quantum Deum donabat, ut quod vouerat, redderet. Hæc se ille facturum de die in diem pollicebatur, nec tamen in eius tunc hoc impleret presentia, sed vacare vtrique, & inane esse non potuit, quod per tale vas mundum in honore, vultu domino, ad omne apud bonum paratum in omni loco diuina gerebat providentia. Eodem itaque tempore in Ecclesia Hipponensi catholice Valerius Sanctus Episcopatum gerebat, qui cum sagiente Ecclesiastica necessitate de providendo, & ordinando presbytero Civitatis plebem Dei alloqueretur, & exhortaretur, iam scientes Cathedrali S. Augustini propositum, & doctrinam, manu inietta, quantum & idem in populo securus, & ignarus, quid futurum esset, assebat. Solebat autem laicus, ut nobis dicebat ab eo tantum Ecclesie, que non haberent Episcopos, suam abstinere presentiam, Romæ tenuerunt, & ut in talibus constitutum est, Episcopo ordinandum inuenerunt &c. Hæc Possidius cap. 3. & 4. in quibus summam omnem res gestas eisdem Augustini perstringens a suo reditu in Africam, vsque ad assumptionem ad presbyteratum inclusivè lex dicit, quibus si fides adhibenda est, manifeste falsitatis reuincuntur, que supradicti autores quicunque illi sint, tradunt de monasterio, & cohabitatione Augustini, vel in nemore, vel in solitudine Civitatis Hipponensis, vel in eremo agri Tagastensis cum Eremitis, primum est, Beatum Augustinum ex Italia redeuntem ad propriam domum, & agros iussit, secundum eundem August. In agris proprijs ferme triennio constitutum cum socijs, & amicis vixisse, tertium quod quo tempore vivebat cum socijs, & amicis in agris proprijs, venit ad Civitatem Hipponensem, propter lucrandum Civem illum Hipponensem, qui erat agens in rebus, quartum, quod dum Hippone Regio illam ob causam moraretur, & quadam die B. Valerio Episcopo de presbytero Civitatis ordinando plebem Dei alloquenti, presentem in populo adlaret, repente, & inopinato apprehensus fuit a populo, & presentatus Episcopo, ab illo quamquam inuitus, & reluctans presbyter est ordinatus, quintum, quod illo tempore B. Augustinus erat adhuc laicus, sextum, quod adhuc tenebat agros proprios, ait enim textus, ad propriam domum, & agros proprios remeavit, ad quos veniens, & in quibus triennio ferme constitutus.

III. **E**X his conuincitur primo, falsum esse, quod aiunt sigibertus, autor sermonum ad Eremitas, D. Antoninus, siue frater Iordanus de Saxonia, Volaterranus, & alij, B. Augustinum ante presbyteratum extruxisse Monasterium in solitudine, siue in eremo, siue in nemore Comitatus Hip-

ponensis, illic Eremitas congregasse, & cum illis triennio vixisse, & multo magis falsum esse, quod de alio monasterio in cauernis petrarum à B. Augustino edificato fingit Sigibertus. Quomodo enim hæc vera esse possunt, si verum est, quod Possidius ait, illum toto triennio vsque ad tempus sui presbyteratus in agris proprijs cum suis amicis, & socijs vixisse? profecto cum inter hæc duo non possit dari medium, aut negandus est Possidius, qui rerum à se narratarum testis auritus, & oculatus extitit: aut negandi Sigibertus, & qui illum in hoc sequuntur: at testimonium Possidij a nullo sapiente reijci potest, ergo reijcienda omnia, que de Monasterio ab Augustino in Eremo extructo, & de Eremitis ibidem congregatis ab istis autoribus gratis, & sine causa finguntur.

IV. **S**ecundo conuincitur, etiam falsum esse, quod Cornelius Lancillottus, & quidam alij scribunt B. Augustinum statim, ut ad propriam domum redijt, quod reliquum erat sui patrimonij, vendidisse & partem pauperibus distribuisse, & ex parte alia tugurium sibi, & suis Eremitis in eremo extruxisse: nam Possidius aliter dicit, scilicet illum ad agros proprios redijisse, & in illis constitutum triennio vixisse. si vixit in agris proprijs vsque ad presbyteratum: ergo non illos statim vendidit, non in tugurio in Eremo extructo moratus est toto illo triennio.

Tertio conuincitur, B. Augustinum vsque ad suum presbyteratum, licet vitam religiosam in votis habuisset, & omnes mundi curas a seipso iam ablegasset, non tamen verè regularem alicuius ordinis fuisse: sed laicum, & cum laicis vixisse, & propriam domum, & proprios agros vsque in illam diem tenuisse. Quare quod de seipso fatetur idem Augustinus in serm. 1. de communi vita clericorum: *ut quomodo ego tenuem pauperitatem meam vendidi, & pauperibus erogavi, sic facerem & illi, qui mecum esse voluissent, ut de communi viveremus.* non antea accidit, quam B. Pater ad Presbyteratum euectus, monasterium in horto Valerij ad hoc sibi donato instituere cepisset. & hæc omnia patent ex verbis Possidij. Nunc aliud testimonium ad eandem veritatem comprobendam, ex ipsomet Augustino proferamus.

CAPVT NONVM.

Affertio Capitis præcedentis testimonio B. Augustini confirmatur.

Non minori euidencia, & certitudine confirmari potest eadem veritas testimonio ipsius Sanctissimi Patris, qui de seipso verba faciens in primo sermone de communi vita Clericorum, ita scribit: *ego, quem Deo proprio videtur Episcopatum*

IV

I